

fordi vi vidste, at det vilde blive vanskeligt for os at anføre, hvilke Varer der skulde ind under denne nye Takst, og derfor valgte vi blot at skrive det i Betænkningen. Men jeg ser ikke andet, end at Følgen deraf maa blive, at der maa komme en ny 7de Takst. Jeg vil blot gøre opmærksom paa, at hvis Transportomkostningerne for de Varer ikke skulle forhøjes, er det ikke nok, at man lader være med at forhøje Tillæget pr. løbende km, men saa man heller ikke forhøje Indskrivningspengene for de korte Afstande. I de nugældende Takster er det jo saaledes, at for 100 km skal der baade for 3die, 4de, 5te og 6te Takst svares 7 Øre i Indskrivningspenge, og saa skal der pr. km for 4de Takst begyndes med 0,5 Øre for de første løbende 60 km, og i 6te Takst skal der begyndes med 0,2 Øre. Nu har man foreslaaet, at de 7 Øre skulle forhøjes for 4de Klasse til 12 Øre og for 5te og 6te Klasse til 10 Øre, altsaa en Forhøjelse af henholdsvis 5 Øre og 3 Øre af Indskrivningspengene. Det vil altsaa for en Vognladning paa 10,000 kg almindeligt Stykgods for 4de Klasses Vedkommende blive en Forøgelse af Indskrivningspengene med 5 Kr. og for en Vognladning til 5te—6te Klasses Takst en Forhøjelse af 3 Kr. Men nu kan en saadan billig Vare, navnlig som Tørv, ikke bære en saadan Forøgelse af Indskrivningspengene med 3 Kr. pr. løbende km plus nogen Forhøjelse af Tillæget. Derfor mener jeg, at det maa blive Følgen—og det vil jeg gerne have bekræftet af den højtærede Minister—, at man heller ikke forhøjer Indskrivningspengene, som der er sagt i Motiverne, at man har tænkt sig at foreslaa, altsaa at de nuværende 7 Øre forhøjedes til 10 Øre. Jeg vil derfor gerne, at vi sige det saa stærkt som muligt, at det kunne visse Varer ikke bære.

Navnlig vil jeg lægge et godt Ord ind for en Vare som Tørv, som nu næsten altid skal sendes med Banen. Tørvene konkurrerer jo særligt med Kullene, som kunne komme omkring pr. Skib i de fleste Havne, og vi have jo taget Tolden bort fra Kullene og derved ligesom gjort Kullene billigere. Skulde vi nu forhøje Fragten for Tørvene, vilde det næsten være umuligt, at Tørveindustrien kunde trives; og det, mener jeg, vilde blive et nationalt Tab for Landet; derfor vil jeg gerne henstille til den højtærede Minister, skønt vi ikke have stillet noget Ændringsforslag, at det i fuldt Maal bliver taget i Betragtning, at Tørvestrøelsen ikke bliver gjort

dyrere. Og der er lignende Varer, som jeg ogsaa gerne vil lægge et godt Ord ind for.

Dernæst vil jeg, som antydnet i Motiverne, ogsaa gerne have, at der bliver taget Hensyn til de korte Afstande. Vi have jo med Hensyn til Persontrafikken lagt Vægt paa, at de korte Afstande ikke fik nogen Forhøjelse; men skulle de Takstforhøjelser, som i Motiverne ere antydede, gennemføres for de korte Afstande, vil det maaske ogsaa blive noget føleligt at forhøje Indskrivningspengene med 5 Øre pr. 100 km som foreslaaet for 4de Klasse. Jeg skal henstille, at man for de korte Afstande giver saa megen Rabat som muligt. Jeg tror, det vil betale sig; thi ellers ville de hente Varerne pr. Vogn. Naar Taksterne for Vognladningsgodset blive forhøjede med 3—5 Kr., vil det have til Følge, at man indenfor Afstande af op til 2—3 Mil vil hente det pr. Vogn, saa at Statsbanerne ingenting faa. Derfor vil jeg meget bede om — og jeg tror, det er det klogeste —, at Statsbanerne give en stor Rabat paa de korte Afstande. Hvis saadanne Varer som f. Eks. Grus og Mursten ude fra Hedehusene skulde komme ind under de Takster, som vare foreslaaede, vilde vi ganske standse de Industrier der ude og umuliggøre, at Banerne fik Fragten derfra; og det var ikke klogt. Andre Steder kan noget lignende være Tilfældet.

Med det samme vil jeg gøre opmærksom paa, at i Motiverne anfører man, at man venter en Forøgelse af Indtægten gennem vore Havnebaner af op til 80,000 Kr., det vil sige en Forøgelse af indtil 10 pCt. Jeg er ikke vis paa, at det er ganske retfærdigt, ej heller vis paa, at det er klogt at gøre det, thi jeg tror, at Havnebanerne mange Steder ere belastede haardt nok; det er en stor Fordyrelse af Varerne, og det kan under visse Forhold virke ret uheldigt. Navnlig vil jeg gerne stærkt pointere, at der, hvor en Bys Havnespor skal bruges som Gennemgang fra Statsbane til en anden Statsbane eller en Privatbane, bliver taget alt muligt Hensyn, saa at Beregningen kun bliver foretaget pr. løbende Kilometer. I Randers f. Eks., hvor Varer skulle føres fra Statsbanerne over Havnesporet og ind paa en Privatbane, Hadsund-Banen, der virker et Tillæg af Havnebanetaksten meget fordyrende paa Varerne. Det virker uheldigt, at der paa Varer, som komme fra en Statsbane og skulle ind paa en Privatbane, hvor der er nye Begyndelsestakster, skal betales Afgift for Benyttelse af Havnesporene der